

Cele mai frumoase poeme inițiatice de *Liviu Pendefunda*

ISBN 978-973-9412-21-6

Colecția Călătorilor Astrali 17

Profesor universitar și medic neurolog, membru al mai multor societăți naționale, internaționale și academii de neurologie, psihiatrie, antropologie dar și de literatură, Liviu Pendefunda s-a născut în 1952 în orașul Iași, un fel de Florență a României prin tradițiile sale istorice și marile personalități culturale, științifice și artistice. A publicat mai mult de 60 de cărți, cea mai mare parte dintre ele de știință (25) și de poezie (20); este și eseist și prozator. I-au fost acordate numeroase premii și recunoașteri de anvergură națională și internațională, atât de literatură cât și de medicină.

Îndrăgostit încă din adolescență de opera lui Lucian Blaga (1895-1961), a aprofundat și valorizat gândirea estetică a marelui poet orfic, metafizic, expresionist transilvan. A împărtășit postulatul acestui filosof al culturii, conform căruia există lucruri esențiale care în lumina artei pot fi percepute mult mai profund decât în cea a științei. Se spune că apa unor mări e mai străvezie în lumina lunii decât în cea a soarelui. Chiar și această culegere de poezii face uz de câteva categorii tainice ale inconștientului și totodată pune în operă valori gnoseologice, dar și ale credinței; o dovedește simbolistica religioasă creștină, dublată de cea mitologică, esoterică, astrologică sau alchimică, omniprezentă în poezia lui Liviu Pendefunda. Un text emblematic, de fapt o artă poetică este *Ars longa*: „E aur copilul tău, Mercur/cu soare rătăcit între eclipsele de lună/din lacul plin de sulf și sare/sub sceptrul lui Saturn//E'nțelepciunea cuprinzând în ochi/de vultur și zbor de pelican/fructele-de-argint, copacul plutitor/în noaptea-n care'nfloresc trandafirii.//Petale albe/petale roșii/se-ntrepătrund sub Crucea Sudului,/un clopot, o fântână și carul meu de zbor,/simboluri pe un templu închinat iubirii.//E aur copilul tău, un unicorn/care'ți întinde mâna'n labirint”. Prin urmare doar inconștientul, datorită convergenței seriilor abisale, e apt să rostească acea *noos* (minte) cosmică, adică spațiul, timpul și marea urzeală universală ce se numește natura umană.

Spre deosebire de ideologii perfecțiunii absolute, care au făgăduit paradisul, punând în practică de fapt iadul terestru, poetul își propune prin recurs la visul și zborul poetic într-o libertate a desmărginirii, să sfideze felurile stereotipuri și clișee, în numele unei poezii vii și autentice, atingând performanța unui sistem stilistic-filosofic personalizat, demn de Mallarmé Valéry sau Elytis. În ciuda riscurilor unor inevitabile artificii și zboruri cu aripi imperfecte, poezia rămâne pentru Liviu Pendefunda *soluția*, adică o sinteză de detașare, refugiu și consolare, de automărturisire uneori codificată și totodată de mâhnită revoltă împotriva obsesiilor omenirii precum timpul, materia, istoria curentă cu al său *apus al zeilor*, a se citi declin al valorilor etice, estetice și morale, fragilitatea condiției umane comparabilă cu existența unui trandafir. Iată de ce poetul trebuie să fie mereu în alertă, conștient că el nu poate învinge decât printr-o necontenită integrare în artă. În arta ca și cale spre cunoașterea lui Dumnezeu (acel Deus absconditus), ce rezumă o indefectibilă nostalgie de suprafiresc, un dor nemântuit de sacralitate.

Debutul editorial lui Liviu Pendefunda are loc în 1979 cu „Sideralia”. În anii care urmează vor fi publicate volumele „Farmaciile astrale”, „Tihna scoicilor”, „Cabinetul Doctorului Apollon”, cărți ce se vor bucura de cronici semnate de cei mai prestigioși critici ai vremii, dar mult mai de preț vor fi pentru autor scrisorile filosofului Constantin Noica.

Poesiile lui Liviu Pendefunda atestă omniprezența unei *ars combinatoria* compozite: lirism pur, poezie corală, epico-dramatică ect; sacral și profanal își dau mâna în orice loc, înflorit sau damnat, inclusiv în noi înșine; la rândul nostru suntem prezenți în locurile unde băntuie suferința, batjocura, umilirea, sau uneori, binecuvântate de Sfântul Duh. Inima poetului este locuită de magul eminescian călător printre stele. Luându-și zborul, el a avut

parte de cele mai deosebite conjuncții și contradicții: suave, amoroase armonii și stridente, inumane discordanțe, de frumos și respingător, de bine și de rău, înfățișări ale lumii vizibile și alegorii polisemice ale invizibilului. Versurile lui Liviu Pendefunda aspiră către un dincolo, fără de timp și fără de spațiu. Să trăiești măcar o clipă în prezența acestui Deus Absconditus sau cu cuvintele lui Lucian Blaga, Marele Anonim, generator al „diferențialelor divine” ontologice și morfologice, îi oferă poetului un alt înțeles al lumii și al propriei poezii, cu totul insolit, adesea accesibil doar inițiaților.

Poezia hermeneutului Liviu Pendefunda îngemănează mereu analiza umanului cu a divinului într-o alchimie spirituală ce ține cont de fapt de dualitatea omului, de ambiguitatea sa fundamentală. Doar visul poetic are virtutea de a modifica, și de cele mai multe ori, să abolească cele două limite între care omul este, după Swedenborg, ostatec: spațiul și timpul. Bizuindu-se chiar pe visul poetic, Liviu Pendefunda pășește spre iluminarea lăuntrică, spre autocunoaștere, „sub orizontul misterului și al revelației”

Abordând mai de aproape textele poetice ale prezentului florilegiu, le-am putea considera un imn Creației (franciscan și blagian totodată) pusă în operă prin iubire ca în „Divina Commedia” (*l'amor che muove il sol e l'altre stelle...*). Figurile stilistice mai frecvente sunt simbolul, metafora revelatorie și alegoria, totul avându-și locul de pornire în visul cu ochii deschiși (*reveria*), un fel de grotă la lumina zilei ce poate fi și peștera lui Platon. Angajamentele estetice (armonia, frumusețe spirituală, survolul lumii printre astre în carul mnemonic) și cele morale țin pasul cu cele dintâi, ele numindu-se justiție, milă, speranță și firește credința, considerată a fi superioară științei și filosofiei și reprezentată printr-un insolit și absolut inedit simbol al *crucii întrandafirate*. Recurența concatenare de structuri duale între tenebre și lumină, între stele (poetul acuză o adevărată sideromanie!) și abis, între efemer și eternitate, între labirint și diverse figuri geometrice, între o anume numerologie și semne zodiacale, între falii de moarte și falii de viață, fac din Liviu Pendefunda un poet ce îmblânzește și înfrățește concepte și imagini, adesea cvasi încifrate, dar de cele mai multe ori cuceritoare și emoționante.

Viziunea despre lume, originală în straniețea sa, propusă de poet (ce riscă denumiri de zeități sau termeni cabalistici, esoterici sau alchimici aproape necunoscuți marelui public) șcare îl disting net de contemporanii săi. În fine, am reținut pentru cititorul grăbit mai multe cuvinte –cheie recurente, apte să dea o idee despre spectacolul liric oferit de versurile sale: înțelepciune, coroană sau cunună, neant sau abis, focul, carul divin, triumphiuri în cerc, piramide în sfere, șapte serpentine, copacul plutitor, magie, infinit, fântână, nori romboizi, mister sau taină. Poesia lui Liviu Pendefunda este cea a unui explorator spiritual, scrisă sub semnul iubirii și al misterului.

Geo Vasile